

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2011. MÁRCIUS XXII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

„A TELJES ÍRÁS ISTENTŐL IHLETETT” (2TIM 3,16)

„Mely az léleknek orvossága”

Medgyessy Ferenc: A Vizsolyi Biblia nyomtatása, 1942

Az egész Szentírás biznyságot tévesen arról, hogy Isten az embert ez végre teremtette az Ő képére és hasonlatosságára, és ez végre váltotta meg az Ő szent Fia által, hogy Őtet és az Ő örökkévaló voltát, bölcsességét, hatalmas mindenhatóságát, igazságát és irgalmaságát az ember megismerné és az Ő teremtő, megváltó Urának szolgálna...

Annakokáért az embernek az ő életében azon kell mesterkedni, hogy megtudván teremtésének és megváltásának végét, arra igyekezzen az mivégre teremtett és megváltott. Mert noha ily méltóságosan teremtett Isten minket, hogy holott a barmok csak a földre néznek, mi egyenesen az egekre nézünk: mindazáltal az oktalan állatoktól az ember semmit nem különböz, ha teremtésének végét nem tudja és az ő teremtésének végére nem igyekezik. Nem méltó azért, hogy az emberek közé számláltassanak az kik nem tudják az ő születésüknek végét...

Mindenkor intelk és nem szünöm meg inteni, hogy nemcsak itt [templomban] hallgassátok az mit mondunk, hanem mikor otthon vadtok is az szentírást olvassátok, és ne mondjad: nem én dolgom az Írásnak olvasása, hanem azoké kik ez világot megtagadták. Mit mondasz ember? Sokkal inkább tiéd, hogy nem azoké. Hallja meg ezt az köz-

ség: szerzetek magatoknak Bibliát, mely az léleknek orvossága ...

Bárha felindítanálak az Szent Írásnak olvasására, és abban az drága kőnek megkeresésére, melyért az embernek minden marhájt is el kell adni...

KÁROLYI GÁSPÁR,
az Gönczi Anyaszentegyháznak lelkipásztora
az Úrnak 1589. esztendejében

Az Magyar néphez ki ezt olvassa

„Proféták által szólt rígen néked az Isten,
Azkit ígirt, íme, vígre megadta fiát.
Buzgó lélekvel szól most es néked ez által,
Kit hagyja, hogy hallgass, kit hagyja, hogy te kövess.
Néked azirt ez lún profétád, doctorod ez lún,
Mestered ez most es, melyet az Isten ada.
Ez proféta szavát hallgasd, mert tígéd az Isten
Elveszt és nyomos itt nem lehet az te neved.
Itt ez írásban szól mostan es néked ez által,
Hütre hiú mind, hogy senki se mentse magát.
Az ki zsidóul és görögül, és vígre deákul
Szól vala rígen, szól néked az itt magyarul.
Minden népnek az ű nyelvön, hogy minden az Isten
Törvényin éljen, minden imádjá nevét.”

SYLVESTER JÁNOS

(Bibliavasárnapi összeállításunk lapunk 4. oldalán folytatódik.)

HETEDIK KÜRTSZÓ

Bibliára szomjúhozzunk

„Jön majd olyan idő – így szól az én Uram, az Úr –, amikor éhséget bocsátok a földre. Nem kenyérré fognak éhezni, és nem vízre fognak szomjazni, hanem az Úr igéjének hallgatására. Támolyognak majd tengertől tengerig”. (Ámós 8,11-12)

MÁRCIUS HAVÁNAK első vasárnapján a világ legolvasottabb és legnagyobb példányszámúban nyomtatott könyvéről, a Bibliáról kell szólnunk. Bibliavasárnap hangsúlyozzuk a Szentírás értékét és hasznát, amit bibliafordítóinknak köszönhetően anyanyelven is olvashatunk és hallgathatunk.

AZONBAN nem mehetünk el szóltanul amellett a tény mellett sem, hogy bár egyre többféle módon olvashatjuk a Szentírást, egyre kevesebben teszik meg ezt nap mint nap. Ez nem egy tiltott könyv, mint ahogyan tiltott volt bizonyos korokban; nem kerül érte börtönbe senki, aki olvassa, mint ahogyan még ma is sok helyen a világon büntetik az olvasását. Minden körülmény adott, bárki számára elérhető, mégis egyre kevesebben olvassák, gondolkodnak róla. Vajon miért nem hiányzik kinek-kinek a személyes életében az írott ige? Ha minden adott, és ily módon is, a Biblia olvasása közben is közelebb kerülhetünk Istenhez, akkor miért csökken az érdeklődés iránta?

A VÁLASZ talán abban rejlik, hogy a jóléti társadalomban élők nem a lelki kincsekre éheznek és szomjúhoznak, hanem a földi kincsekre. Válságban vagyunk, de mindenki a pénzről, a bankokról, a hitelekről, a fizetésekről beszél, és nem a lelki válságról, a becsapásokról, a felebarátok tisztességének és jó hírnevének rombolásáról. Egy ilyen világban nem kell egy olyan könyv, mint a Biblia, amely rávilágít a bűnre, felebaráti szeretetre int és megköveteli a szent és tiszta életet.

SOKSZOR szembesülünk azzal, hogy más felekezetek hívei milyen jól ismerik a Biblia egyes részeit, aranymondásokat idéznek és jártasabban benne, mint mi magunk. Ilyenkor talán szégyenérzet ébred bennünk, és arra gondolunk, hogy a Szentírás ilyen tüzetes ismerete az ő jellemzőjük, nem a miénk. Pedig a Biblia olvasását, tanulmányozását senki nem tiltja meg nekünk. Nem akadályoz senki engem abban, hogy megtanuljak egy-egy aranymondást, egy rövid zsolnart, és a könyvek helyét a Bibliában. ÁMÓS PRÓFÉCIÁJA ma is időszerű, és azt mondom, eljött az ideje annak, hogy komolyan vegyük. Éhezésről és szomjúhozásról beszél az Úr Igéje után. Ne a földi kincsek után sirjunk és fussunk elsősorban, mert azok „repedezett kutak, amelyek nem tartják a vizet” (Jer 2,13). Olyan forráshoz meneküljünk, amelyből életnek vize csörgedezik. Ilyen forrás ma a Biblia, amelyből „aki iszik, soha többé nem szomjúhozik” (Jn 4,14).

ELJÖTT AZ ideje annak, hogy szomjúhozzunk az Úr Igéje iránt, és akinek van otthon Bibliája, ne szalassza el az alkalmat, hogy az élő vízforrás mellé leüljön, és szomjazó lelkét táplálja – olvassa Isten írott Igéjét.

SZÖNYI LEVENTE esperes

Óvoda a krisztusi tanítás fényében /3. Külmisszió: Krisztust hirdetni Nepálban /5.

„Aki megtalálja az ő életét, elveszti azt, és aki elveszíti az ő életét énértem, megtalálja azt.” (Mt 10,39)

Ha körkérdést intéznék az emberekhez arról, mikor érzik magukat elégedettnek, a legtöbben így válaszolnának: ha kielégítettem földi szükségleteimet. Döbbenetes, ez a válasz arról árulkodik, mennyire eltorzult az ember képe. Az ember teremtett lényege szerint nem maga körül forog, hanem valami feladatra, célra vagy személyre irányul. Az ember akkor ember, amikor magáról megfeledkezve egy önmagán túli világra irányul, egy Céltra összpontosul. Az ember épp azáltal valósítja meg magát, ha föloldódik a „túlvilági feladatban”, s ez nem lehet csak saját jólétünk és kényelmünk állandó gyarapítása. Való igaz, a technikai forradalom elsősorban az élet megkönnyítését szolgálja, a földi szükségletek praktikusabb, könnyebb kielégítését, s ezt nem is kifogásoljuk, de ebben az új helyzetben még jobban hangsúlyoznunk kell a hasznossági szempontokkal szemben a felelősséget. Ez a felelősség rejtőzik Krisztus szavai mélyén: Aki meg akarja tartani önző, földiekben hasznos életét, elveszíti a Krisztusban nyert örök életet, aki pedig Krisztus miatt és a Krisztusban elnyert örök élet miatt elveszíti a földi szükségletek kielégítésével megelégedő, önző életet, az él igazán, az az örök élet útját járja. Nem a földi szempontok szerinti hasznosság, hanem az örök élet felőli felelősség a meghatározó a tanítványok életében. Az ember csak akkor lehet elégedett, ha felelősen él, ha az örök élet felé irányulva, azok feladatait teljesíti.

A szabadság korában élünk, a népek egymás után nyerik el szabadságukat, ugyanakkor valamennyien érezzük, nem igazán szabadok. Névtelen és láthatatlan hatalmak uralma alatt állnak. Mi is ki vagyunk szolgáltatva a világgazdaságnak, a politika alakulásának és történelmi folyamatoknak. Gondolataink, érzéseink és szemléletünk fölött mintha idegen, zsarnoki, láthatatlan erők uralkodnának. Főlszabadság – ez

A LÉLEK CSENDJE

Böjtölésed lényege: Jézus színe elé állni

ma a jelszó, és futótűzként terjed az elnyomott népek között, aztán kitűnik, hogy az egyik hatalom helyébe egy másik hatalom lép s csupán az uralom formái változnak. Jézus is ígérettel lép elénk: szabadságot ígér, föl akar szabadítani, meg akar váltani a belső rabságból. Az ember számára csak egy szabadság létezik, ha Istennek szolgál, ameddig ez nem következik be, addig az ember saját ösztöneinek rabszolgája. Ez pedig százszor nagyobb rabság minden gazdasági és politikai kiszolgáltatottságnál. Ne tévesszük szemünk elől: más a szabadság és más a függetlenség. Az ember szabad, de nem független: vagy Istentől függ, vagy ösztöneitől. Szabadságunk abban áll, hogy megválasztjuk kitől akarunk függeni, emberi szabadságunk, hogy az Istentől való függést választjuk.

Mit jelent Krisztus szava: aki elveszti életét? Annyit jelent, mint elvenni az önzőség kezéből földi életünket és odaadni Jézus kezébe, elveszíteni a magunk uralmát életünk felett és átadni az uralkodást Jézusnak. Elveszíteni miatta és érte az életet nem más, mint elismerni, hogy Jézus az uram és

„Egyszer csak fiú- vagy leányhangot hallok a szomszéd házból. Éneket s ezt ismételve: Tolle, lege! Tolle, lege! Vedd és olvasd! Vedd és olvasd!” (Ágoston: Vallomások)

parancsolóm. Már Arisztotelész megmondta, ami a hajón a kapitány, ami a kocsin a kocsis, ami a zenekarban a karmester, ami a hadseregben a hadvezér, az a világon az Isten. Általában mindig azok voltak az emberi szabadságjogok sírásói, akik Isten ember feletti jogait megtagadták.

Fel van adva a lecke: Istennek akarok szolgálni vagy a világnak? Elfogadom, hogy Isten a parancsolóm, vagy csak úgy, Istentől függetlenül élek a világban?

A mindenségben minden meghatározott törvénynek szolgál, egyedül az ember akar lázadó lenni?

Éppen abban van az ember nagysága, hogy rajta kívül minden vagy automatikusan, vagy ösztönszerűen követi Isten törvényét, egyedül az ember követheti szabad elhatározásból Jézust. Nem az a csodálatos, hogy az ember szabadon választhat, hogy Istentől függ-e vagy mástól, hanem abban, hogy amikor szabadon, önként a Szeretetet választja, Istentől függően kezd élni, ezt az Isten örömmel fogadja, megjutalmazza, s ez boldoggá teszi az embert is.

Amikor odaadod Jézusnak akaratodat, szándékodat, jóra való döntésedet, százszorosan visszakapod ennek jutalmát: megtalárod életed célját és feladatát, szíved öröme és lelked békéjét. Nem kell, hanem szabad szolgálni Istennek, és ha az abszolút szabadságot keresed, szolgálatot találsz, és ha szolgálatot keresel szabadságot találsz, a szeretet kifejezésére.

Böjtölésed lényege nem más, mint Jézus színe elé állni, s kérni Tőle, hogy vegye el téged késztesen arra, hogy veszítsd el életedből azt, ami nem szolgálat, ami nem talál az örök élet útjával, céljával. Az igazi böjtölés eredménye a megtalálás, Jézus megtalál s te az igazi életet találsz meg.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

„ÉPÜLJETEK FEL LELKI HÁZZÁ”

Hogyan böjtöljünk ebben a modern világban?

Böjt alatt mi rendszerint az étel-ital megvonását értjük. Szájunk megregulázását. Valóban. Jézus korában, sőt vagy másfélezer éven keresztül különös szükség is volt erre, mert gyakran a gyomor bűnei, az étel-falak zárták el tőlünk Isten halk és szelíd szavát.

Úgy érzem, manapság sokkal inkább a szemünket és a fülünket kell megböjtöltetni, hogy Isten halk és szelíd hangját meghalljuk, amely felülről és mégis belülről akar hozzánk szólni. Mi a feladat, a „leckénk” a halk és szelíd szó meghallása érdekében? Mondjuk egy héten legalább egy nap ne

nyissuk ki a rádiót, televíziót, ne olvassuk el az újságok szomorú, riasztó, keserves, rossz híreit – az anti-evangéliumot, az ellen-örömhírt –, amelyek bajokról, háborúkról, gyilkosságokról, sikkasztásokról, gazdasági és hatalmi küzdelmekről szólnak; ehelyett csöndesedjünk el.

Tudom, nem kevesen vannak, akik azt mondanák erre, hogy ez szinte képtelenség. Ennél sokkal egyszerűbb egy héten egyszer a gyomrot megböjtöltetni – és ez így is van. Nekünk azonban fontos ezt a fajta böjtöt gyakorolnunk. Csak így, szemünket-fülün-

ket böjtöltetve tudunk olykor-olykor lényünk alaphangjára hangolódni, hogy így megtudjuk, mi rejlik bennünk. Mit mond a csönd? Miről, kiről beszél lényünk mélye? Békés, tiszta hangok, képek jönnek-e elő, vagy zavaros, nyugtalanító, elintézésre váróak? Vagy éppenséggel a nagy semmi?...

Azért is szükségünk van hang-böjtre, hogy rezonáló-képesek legyünk a belső-felső hangra, a Lélek szavára. Csak elcsöndesedve, szemünket, fülünket böjtöltetve tudunk kapcsolatba kerülni Isten Lelkével.

GYÖKÖSSY ENDRE

TÍZÉVES AZ ÁRVA BETHLEN KATA REFORMÁTUS ÓVODA Óvoda a krisztusi tanítás fényében

Szatmárnémetiben, a Szamos-negyedi református templom és a tömbházak szomszédságában áll az Árva Bethlen Kata Református Óvoda, mely 2010 decemberében ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. Az óvoda megálmodója és egyben létrehozója a templom-építő lelkész házaspár: **Bogya-Kis Ferenc** és **Bogya-Kis Mária**.

A református óvoda magyát már 1995-ben elvetették a 9-es óvodában tanító **Nagy Irma Teréz** és **Nagy Csilla** óvónők, akik már ekkor református csoportot tanítottak. Miután a Szamos-negyedi Református Egyházközségnek sikerült külföldi segítséggel és közadakozással a templom közelében ingatlant vásárolnia, 2000. november 7-én a 9-es óvodában működő két csoport átköltözött az egyház által vásárolt épületbe.

Az óvodában az oktatás és nevelés a Tanügyminisztérium által kiadott Nemzeti alaptanterv alapján történik, és hivatalosan a 9-es óvodához tartozik, de egészében véve az egyházi óvoda, több mint óvoda. Ezt a többletet a hit és a vallásoktatás, a különböző vallásos tevékenységek adják.

Pedagógiai kutatások igazolják, hogy a kisgyermekkorban megszerzett ismeretek és elsajátított magtartásformák egy életre meghatározóak. A keresztyén nevelést is kisgyermekkorban kell elkezdni. Van, aki már a családban, szülei által megismerkedik Jézus Krisztus szeretetével, mások az egyházi óvodában szerzik meg az első vallásos ismeretei-

ket. Így van ez az Árva Bethlen Kata Református Óvodában is, ahol felekezettől függetlenül immár tíz éve Nagy Irma Teréz és Nagy Csilla óvónők, Bogya Kis Ferenc és Bogya Kis Mária lelkészek támogatásával a krisztusi tanítás fényében formálják a gyermekek személyiségét, segítenek az Istentől kapott talentumok kibontakoztatásában.

Az óvodába ez évben minden eddiginél több gyermeket irattak be, 43-mat két csoportban.

Az épület karbantartását és fenntartását az egyház vállalta, a szülők támogatásával. Sokat segíti az óvoda működését az egyházközség nőszövetsége is, a csigatészta készítésével és eladásával. Idén a tanfelügyelőség által sikerült kicserélni a bútorzatot, így családias környezetben érezhetik magukat az itt tanuló óvodás gyermekek. Sokat segít a kicsinyek beilleszkedésében és apró gondjaik megoldásában **Szilágyi Margit** dadus néni, akit családtagként szeretnek az apróságok.

A mindennapos tevékenységeken kívül a két óvónő sok rendezvényt is szervez: tanévkezdéskor, egyházi ünnepek alkalmával, anyák napján, imahétén, Mikuláskor, farsangkor, tanévzáráskor.

A gyermekek az egyházi ünnepeken a templomban szerepelnek, a szülők és egyháztagok körében. Néptáncot is tanulnak, többször részt vettek versenyeken is. A szülők kérésére fakultatív angol órát tartanak, **Kun Noémi** angol tanárnő irányításával.

A decemberi jubileumi ünnepség. Az egyházkerületben elsőként nyitotta meg kapuit az óvoda

Jó az óvoda kapcsolata a környező iskolákkal, ahol a gyermekek folytatják majd a tanulást. Többször tartottak az óvodában pedagógiai kört óvónőknek, tanítónőknek, igazgatóknak. A megyében itt fizettek elő a legtöbben a *Szívárvány* című gyermeklapra.

Hogy fér ennyi tevékenység egy kis csapat életébe? Nem titok, hogy az itt tevékenykedő pedagógusokat, lelkészeket Krisztus követésének vágya vezérli. Aki élő kapcsolatot tart Istennel, az erősebb, jobban megbirkózik a mindennapok problémáival.

A jubileumát ünneplő Református Óvoda gyermekeinek, az itt tanító pedagógusoknak, lelkészeknek, a dadus néniének és a szülőknek kívánunk továbbra is Istentől megáldott eredményes munkát.

MUSZKA SÁRA tanárnő, presbiter

Nemzeti imareggeli Washingtonban

Az Egyesült Államokban nagy hagyományokkal bír az évente megrendezett Nemzeti imareggeli intézménye (National Prayer Breakfast). Az ország alapító atyáinak vallási örökségére, másfelől az egyes amerikai államok és helyi vezetők imaközösségeinek hagyományára épülő eseményt Eisenhower elnök alapította 1953-ban.

A Nemzeti imareggelire minden évben több ezer politikus, diplomata, üzletember, újságíró, lelkész, tudós, művész kap meghívást. Közvetlen politikai beszédek általában nem hangzanak el, elsősorban vallásról és hitről esik szó, a szónokok megosztják egymással lélekemelő élményeiket.

A február 3-án 59. alkalommal megrendezett eseményen és három napig tartó, különféle kísérendevényein közel 140 országból mintegy 3000 személyt – az amerikai közélet vezető személyiségei mellett az egyes országok diplomáciájának képviselőit, szellemi és vallásilag elkötelezett politikai vezetőit – látták vendégül.

Az Amerikai Egyesült Államok Kongresszusa illetékes bizottságának meghívására, másfelől az Európai Parlament elnökének megbízatása alapján, illetve annak

Obama elnök Krisztusba vetett hitéről tett bizonyosságot a több ezer meghívott előtt

képviselőiben **Tőkés László** EP-alelnök február 3-án, Washington városban részt vett az évenként sorra kerülő Nemzeti imareggelin.

Az imareggelin elmondott záróbeszédében **Barack Obama** elnök – egyebek mellett – saját életéről és családi múltjáról beszélt, valamint Krisztusba vetett hitéről tett bizonyosságot. Obama hangsúlyozta, hogy a vallások egyesítő erejét mennyire fontosnak véli és véleménye szerint a hitnek az embereket nem elválasztania, hanem egyesíte-

nie, összehoznia kell. A washingtoni politikában sokszor az ellenségeskedés dominál – sajnálkozott az elnök, aki gyakran imádkozik azért, hogy ez ne így legyen.

Február 4-én, pénteken szabad programokkal folytatódott az imareggeli rendezvénysorozat. Tőkés László többek között **Shahbaz Bhatti** pakisztáni kisebbségi miniszterrel folytatott megbeszélést. A muzulmán országok viszonylatában egyedülínek mondható, ilyen magas tisztséget elfoglaló keresztyén tisztségviselő, aki a pakisztáni keresztyénekre ránehezedő vallásüldözés fokozódásáról számolt be, melynek eszközeül és ürügyeül az úgynevezett vallásnyomozási törvény (blasphemy law) szolgál. Maga a miniszter is halálos fenyegetettségben élve próbálja egyengetni a vallási türelem és megbékélés útját.

HARANGSZÓ-ÖSSZEÁLLÍTÁS

Az eltelt évtizedek folyamán nemzetközivé szélesedett Nemzeti imareggeli bevallott célkitűzése „Isten szeretetének és az egymás iránti gondoskodásnak közösségét építeni és erősíteni” a népek és országok között, és a fennálló különbözőségeket félreretéve, „a barátság szellemében osztozni egymással, imádságban és hálaadásban” – olvasható a szervezőbizottság meghívójában.

A Károlyi Biblia évszázadai

Bibliát olvasó házi ájtatosság, Dévaványa (Békés megye). Molnár Balázs felvétele, 1954 (Néprajzi Múzeum, Budapest)

1590. július 20-án fejezték be Vizsolyban a Károlyi Gáspár által fordított Biblia nyomtatását. Károlyi Gáspár gönci református lelkész, a Kassavölgyi Egyházmegye superintendense volt az, aki lefordította és 1590-ben megjelentette az első teljes magyar nyelvű Bibliát. Károlyi nem csupán fordítója, hanem egyben gondozója-szerkesztője, sajtó alá rendezője, kiadója is volt a Bibliának. Így ír erről a munkáról: „Istennek nevével segítségül híván, minek utána hozzá kezdettem volna egynéhány jámbor tudós atyafiakkal, kik nékem a fordításban segítségül voltak, meg nem szüntem addig, míg nem véghez vittem a Bibliának egészen való megfordítását...”

Abban az időben nem kis anyagi erőre és erkölcsi tekintélyre volt szükség a Biblia

kiadásához. A nyomdát a főúri pártfogók megfelelő módon felszerelték, Németalföldről újabb betűkészlettel egészítették ki, a papírt pedig Lengyelországból hozták. És ez végképp megmagyarázza azt, hogy miért is Vizsolyt választották a nyomda felállítására (a község mellett kereskedelmi út vezetett Lengyelországba).

A Biblia címlapja „nyomtatott Mantskovit Bálint által”, mely 2412 oldalon kb. 800 példányban másfél év alatt készült el. Súlya kb. 6 kg, 52 fennmaradt példányról tudunk, közülük 24 országhatárainkon kívül van. Egy eredeti példány látható a vizsolyi templomban is.

A Vizsolyi Biblia messze túlnő a református egyház keretein. Ezzel a munkával Károlyi maga is „Isten egyházára ... minden keresztyén olvasóra” gondolt. Így ír elkészült munkájáról: „... szabad mindenkinek az Isten házába ajándékot vinni. Egyebek vigyenek aranyat, ezüstöt, drágaköveket, én azt viszem, amit vihetek, tudniillik magyar nyelven az egész Bibliát”.

A fordítás egyik kiemelkedő mérföldköve a magyar nyelv és irodalmi stílus fejlődésének, megalapozója irodalmi nyelvünknek. A Károlyi Biblia kisebb-nagyobb revíziókkal több mint száz kiadást ért meg, és máig a legnépszerűbb bibliafordítás a magyar nyelvterületen.

Hogy a magyarság, a magyar nyelv minden viszontagság és ellenkező jóslás ellenére megmaradt „a magyar nép zivataros századaiban”, többek között a Vizsolyi Bibliának köszönhetjük.

(Forrás: vizsoly.hu/ttre.hu)

Ismert emberek a Bibliáról

„A Biblia nem csupán egy könyv. Élőlény, amelynek hatalma van arra, hogy legyőzzön mindenkit, aki ellene áll.” **Bonaparte Napoleon**

„Miközben Isten igéjét olvasod, ezt ismételd meg magadban: hozzám szól, rólam beszél.” **Soren Kierkegaard**

„A Biblia él, beszél hozzám, lábai vannak és utolér, kezei vannak és megragad.” **Luther Márton**

„A Biblia figyelmes tanulmányozása megóv attól, hogy közönséges stílusú emberekké váljunk.” **Samuel Taylor Coleridge**

„A legtöbb embert azok a bibliai szakaszok aggasztják, amelyeket nem értenek. Engem inkább azok, amelyeket megértettem.” **Mark Twain**

„A Biblia olvasása jobb hazafiakat, jobb apákat és jobb férjeket nevel.” **Thomas Jefferson**

REMÉNYIK SÁNDOR

A fordító

Károlyi Gáspár emlékezetének

*Alkotni könnyebb: a szellem szabad,
A képzelet csaponghat szerteszét,
Belekaphat a felhők üstökébe,
Felszánthatja a tenger fenekét,
Virággal egét-földet bevethet,
Törvénnyé teheti a játszi kedvet,
Zászlóvá a szeszélyt, mely lengve lázad,
S vakmerőn méri Istenhez magát...
Az alkotás jaj, kísértetbe is visz.
A fordítás, a fordítás - alázat.
Fordítani annyit tesz, mint meghajolni,
Fordítani annyit tesz, mint kötvé lenni,
Valaki mást, nagyobbab átkarolva
Félig őt vinni, félig vele menni.*

*Az, kinek szellemét ma körülálljuk,
A Legnagyobb fordítója volt,
A Kijelentés ős-betűire
Alázatos nagy gonddal ráhajolt.
Látom: előtte türelem-szövétnék,
Körül a munka nehéz árnyai:
Az Igének keres magyar ígétet.
Látom, hogy küzd: az érdes szittya nyelo
Megcsendíti-e Isten szép szavát?
És látom: győz, érdes beszédének
Szálló századok adnak patinát.
Ó, be nagyon kötvé van Jézusához,
Félig ő viszi, félig Jézus őt.
Mígnem Vizsolyban végül megpihennek,
Együtt érve el egy honi tetőt.
Amíg mennek, a kemény fordítónak
Tán verejtéke, tán vére is hull,
De türelmén és alázatán által
Az örök Isten beszél - magyarul.*

Kolozsvár, 1929. március 12.

A BIBLIA A LEGNÉPZSÉRŰBB MAGYAR NYELVŰ KÖNYV. A Biblia évét (2008) megelőzően történt meg először, hogy többet adtak el az új fordítású Bibliából, mint az 1590-es, Károlyi-féle fordítás 1908-as revíziójából. Ma már egyértelműen az új fordításból fogy több; körülbelül hatvan-negyven százalékos arányról beszélhetünk. A kétféle fordításból évente összesen körülbelül huszonöt-harmincezer példányt adnak el. Az Újszövetség-kiadásokkal, az evangéliumokat és/vagy a zsoltárokat tartalmazó kiadványokkal együtt ez a szám megközelíti a negyvenezretet. A katolikus egyházban évente ennek körülbelül a másfélszeresét értékesítik. Mindent összevetve tehát az anyaországban évente mintegy százezer Biblia jelenik meg és kerül kereskedelmi forgalomba. Ekkora példányszámban, pláne évről évre folyamatosan hasonló mennyiségben, nem nagyon fogy más műből; az eladási adatok azt mutatják, még mindig ez a legnépszerűbb könyv.

ERDÉLYI REFORMÁTUSOK DÉL-ÁZSIAI KÜLMISSZIÓBAN

Krisztust hirdetni Nepálban (1.)

A Lélek fúj, ahová akar: az evangélium végigsöpör a világon, eljut a távoli, számunkra egzotikus országokba is. Míg az öreg kontinensen a keresztyén értékek háttérbe szorulnak, s a szekularizáció nagyokat lép/tép az egyházba, addig a világ reformációja töretlen Ázsiában és Afrikában. Újévi lapszámunk egyik cikkében a Szatmári Presbiteri Szövetség külmisziói témájú konferenciájáról írtunk. Ezen Bogya Kis Ferenc szamosnegyedi lelkipásztor egy marosvásárhelyi házaspárról beszélt, akik a dél-ázsiai Nepálban teljesítenek szolgálatot. Időközben sikerült kapcsolatba lépniük a két fiatalal, akik az alábbi riportban nepáli szolgálatukat ismertetik. Munkájuk biztonsága érdekében neveik kezdőbetűivel szerepelnek.

Sz.A.: „Ma 25 km-t tettünk meg, reggel 7:30-tól este 17:30-ig, nagyon nehéz terepen – de az emberek szíve sokkal nehezebb terep. Nem tudom eldönteni, hogy lefele vagy fölfelé könnyebb menni a meredek hegyen. Láttam a magas hegycsúcsokat, rásütött a nap és gyönyörűek voltak. Ma az utcán a szüleimért, otthoniakért és a gyülekezetekért imádkoztam. Bárcsak eljőne a Te országod. Ide is, a hegyek közé. Fáradt a kezem és remegve írom e sorokat, de értem... Értem, hogy a misszionárius térdai erősek kell legyenek, amikor gyalogol vagy amikor imádkozik, de a szíve puha és nyitott mások szenvedéseinek enyhítésére. A misszionárius hordozható gyógyszeres láda kell legyen Isten kezében.”

A nevem Sz.A., Csíkszeredában születtem. Középszkolai tanulmányaimat ugyanott végeztem. Budapesten részesültem misziói képzésben.

A nevem Sz.Cs., Marosvásárhelyen születtem, óvónő voltam tizenkét évig Marosvásárhelyen.

Az Operation Mobilisation nemzetközi keresztyén szervezet munkájával 2007-ben ismerkedtünk meg, majd 2008-ban a romániai OM kirendeltségénél, Moldova Köztársaságban és Angliában egy és fél évet készültünk a nepáli misziós munkára.

A Marosvásárhelyi Kövesdombi Református Gyülekezet 2009. augusztus 16-án bocsájtott ki bennünket 3 éves dél-ázsiai szolgálatra.

A könyvek, filmek és a hallott információk, amelyek a külmiszióról szólnak csak a pozitív és a romantikus részét hangsúlyozzák ennek a munkának, és a nehézségeket is úgy állítják be, mintha mindenre pozitív válasz lenne. Ez azonban azonnal szétfoszlik, ha a külmisziós mezőre ér az ember... Teljesen más valóság fogadott, más kultúra,

A Nepálba induló házaspár kibúcsúzása a Marosvásárhelyi-kövesdombi gyülekezetben

más nyelv, más gasztronómia (egész életükben csak egyféle ételt fogyasztanak itt), más földrajzi terület, más vallási irányzatokkal találkozunk.

A szépségek közé tartozik, hogy a nepáliak barátságos emberek, mosolygósak és kedvesek, kommunikatívak, befogadóak. Ugyanakkor nehéz, mert a hinduizmus egy borzalmas sötét falat állít az evangélium befogadása elé. Például: 33 millió istent imádnak. Olykor olyan hegyi falvakban is járunk, ahol először láttak fehér embert, elutasítóak és a bálványimádás rabságában élnek. Az országban hivatalosan nem végezhetünk misziós munkát, ez is nehezíti a szolgálatunkat.

Az ország lakossága 30 millió, 78 százaléka hindu vallású, 5 százalék a muszlim vallás követője, a buddhisták 3 százalék körül élnek, míg 0,7-1 százalék a keresztyének száma.

Az országban 120 népcsoport él és 115 nyelvjárást beszélnek. Az ország hivatalos nyelvét a legtöbb népcsoport beszéli, kevésbé az északon élő tibetiek, vagy a kham magarok.

Nagy a gyermekhalandóság, a lakosság közel fele a létminimum alatt él és írástudatlan. Az állami iskolák nem tudják ellátni feladatukat, ezért sok a magániskola, amelyek nagyon drágák.

A hinduk kasztrendszerben élnek. A lakosság 20 százaléka dalit (érinthetetlenek kasztja) az a csoport, amellyel minden alantos munkát elvégeztetnek és rosszabbul bánnak, mint az állatokkal.

Mind Indiában, mind Nepálban a nemzetközi keresztyén misziós szervezetek föl vállalták a dalitok iskoláztatását és segítségét. Ez a kormány és a hindu vallási vezetők felháborodását váltotta ki, mivel ha a dalitok képzésben részesülnek és tanultak lesznek, akkor már nem kénytelenek az alantas munkát végezni. Ennek az a veszélye, hogy a hinduizmus elveszíti az erejét ezekben az országokban.

Ahhoz, hogy a helyiek Krisztushoz forduljanak, lehet évekre van szükség, mert például a brahmin, a legmagasabb kaszt

tagja, ha elfogadja az örömmüzenetet és keresztyén lesz, akkor a legalsó érinthetetlenek kasztjába kerül és emiatt a családtagjai sem szívesen érintkeznek vele. Ez főként a közép és idősebb korosztályt jellemzi. A fiatalok inkább a globalizációs világ irányvonalát követik. Egy hindu vallási vezető mondta: „a keresztyének veszélyesebbek, mint a muszlim terroristák, mert ők nem terrortámadásokkal harcolnak, hanem a Biblia és az Isten nevében jönnek hozzánk.”

Aki dudál, annak van elsőbbsége

Katmanduban, a fővárosban nincs utcanev és házszám, csak körzetnév. A hivatalos dokumentumokra lerajzolják a körzetet és ponttal jelölik a házat. Az építési stílus eltérő a miénktől, itt nincs háztető. Az emberek teraszokat alakítanak ki a házak tetején, esténként a családok oda ülnek ki beszélgetni. A városban zajos az élet és még zajosabb a közlekedés. A hétköznapi ember számára a „riksa” a kedvezőbb utazási lehetőség,

Cs. (balról az első) nepáli hölgyek közt

ahogy itt hívják: a „took-took”, ami egy háromkerekes, nyitott, ponyvás motorautó.

Mindenki megy, ahogy tud, mindkét sávot használva, így aztán mindenki jön-megy. Az úton megtalálható a kutya, a tehén, a szamár, a gyalogos, a biciklis, motorbiciklis, a kisautó, nagyautó és a busz is. Aki dudál, annak van elsőbbsége. Megtanultunk integetni a kezünkkel, ha valahol kanyarodni, vagy előzni akarunk.

Eros a nemek közötti megkülönböztetés. Itt természetes, hogy a nehezebb munkát mindig a nők végzik el. Az utcákon csapatostul járnak a kutyák, vagy pedig alsznak, az éjszakai ugatás fárasztó munkája után. Az üzletek nem rendezettek és nem épületben vannak, hanem barakkokban.

A romlott gyümölcsök között ott van a jó gyümölcs is, lehet válogatni és alkudozni értük. Furcsa szag uralja az utcát: sült kukorica illata, emberi izzadság, különböző, ott-hon nem kapható gyümölcsök illata, és autók füstjének keveréke. A mészárszékben egy farönkön dongják a legyek a húst, majd vízzel lelocsolják, így tisztítják. A por és a kipufogó gáz miatt az emberek az utcán maszkot viselnek.

Hegyközi presbiterképzés

A presbiterképzés minél több egyházmegyében történő meghonosítása már régóta foglalkoztatja egyházkerületünk Presbiteri Szövetségének elnökségét. A Bihari Egyházmegye Presbiteri Szövetsége nagy örömmel és megelégedéssel fogadta a hegyközi gyülekezetek lelkészeinek kezdeményezését, miszerint a téli hónapokban, más-más egyházközségben presbiterképző alkalmakat tartanak.

Az első rendezvényre Hegyközszáldobágyon került sor január 29-én szombaton délután. Jelen voltak Siter, Hegyközcstár, Hegyközújlak, Hegyközpályi és a vendéglátó gyülekezet presbiteri és lelkipásztorai. **Kelemen István** házigazda lelkipásztor a Jer 42,20-21 alapján tartott nyitóáhitatot, majd mint első előadóként bibliaismereti előadást tartott a résztvevők számára.

Ezt **Szilágyi Péter**, a Bihari Egyházmegye presbiteri főjegyzőjének előadása kö-

vette, aki a presbiteri tisztségről és presbiteriumok létrejöttéről értekezett. Az előadó gyülekezeti tapasztalatait is megosztotta a hallgatósággal.

Tóth Zsigmond, a PSZ ügyvezető elnöke, egyházmegyei jegyző felszólalásában arra hívta fel a figyelmet, hogy a presbiteri tisztség elhíváson alapuló felelősségteljes szolgálat. A felszólaló a presbiteri bibliaórák bevezetését és a presbiteri képzések folytatását hangsúlyozta. A gyülekezeti munkatársak szerepéről szólva rámutatott: ezek olyanok, mint a lelkész meghosszabbított karjai. Ha sokan és egyre többen tudunk összefogózni, akkor egyre több embert tudunk magunkhoz ölelni. Ez a gyülekezet növekedésének egyik feltétele.

A hasznos együttlét szünetében és ezt követően is a vendéglátók szeretetvendégséggel fogadták vendégeiket.

T. Zs.

A Száldobágyban megkezdett képzés február végén Hegyközpályiban folytatódott

A presbiter feladata (2.)

B. Vén és felvigyázó

A „vén”-re és a „felvigyázó”-ra az Újszövetségben két különböző kifejezést találunk. A *presbiter* szó jelenti a „vén”-t, az *episcopus* pedig „felvigyázó”-t. A Római Katolikus Egyház az első szónak a papot, a másodiknak a püspököt felelteti meg. Ezzel a szóhasználattal olyan rangsort vezetett be, amit ezek a kifejezések nem sugallnak. E szavakat inkább úgy kell tekintenünk, mint amelyek kiegészítik egymást: a „vén” szó a presbiteri funkciót, a „felvigyázó” pedig a presbiter feladatát jelenti. Szolgálatuk kettségére még ma is érződik: a presbiterek a lelkészekkel együtt egy tanácsot, az egyháztanácsot alkotják. E testületben a presbiterek, a vének bölcsessége kap szerepet. De ők egyszerre felvigyázók is, akik ügyelnek a bárányokra, és vezetik őket az igaz úton. Lásd a 23. Zsoltár 3. versét: „Igaz ösvényen vezet az ő nevéért.”

C. Gyülekezeti tagok látogatása

A presbiterek arra ügyelnek, hogy a gyülekezeti tagok életüket a Szentírás tanítása szerint vezessék. Ezért rendszeresen fel kell keresniük a gyülekezet tagjait, hogy Isten Igéjével vigasztalják, intsék és tanítsák őket. Meg kell mutatniuk a helyes utat azoknak, akik hamis tanításokat követnek, és vissza kell segíteniük a helyes útra az életük vezetésében eltévedetteket. Az ige szellemében azokat kell meginteniük, akik megkeményedtek a bűneikben. Olvassuk el a Heidelbergi Káté 31. vasárnapját, a 85. kérdést és választ: „Mí módon nyílik meg és zárul be a mennyország a keresztyén egyházi fegyelem által? Olyan módon, hogy Krisztus parancsolatából azok, akik jöllehet névleg keresztyének, de nem ke-

resztyén tant és életet folytatnak, miután egynéhányszor atyafiságosan intést kaptak, de tévelygéseikkel és bűneikkel fel nem hagynak, az egyháznak, vagy azoknak, akiket az anyaszentegyház arra rendelt, bejelentenek. És ha intésükre sem térnek meg, akkor azok a szent sákramentumoktól való eltiltás által kirekesztik őket a keresztyén gyülekezetből, és így Isten maga is kizárja őket Krisztus országából. De viszont, ha igazi megjobbultást ígérnek, és azt megbizonyítják, mint Krisztusnak és az egyháznak tagjai, ismét visszafogadtatnak.”

Ahhoz, hogy a presbiterek hűséggel tudják végezni Isten nyájának pásztorolását, szorgalmasan kell kutatniuk a Szentírást, és gyakorolni magukat Isten szolgálatában. Olvassuk el ezzel kapcsolatban az 1Tim 3,1-7-et és 4,7-8-at.

A családokat és a magányos embereket rendszeresen kell látogatni. E látogatásokkor azonban nem keményen kell dorgálni a gyülekezet tagjait, hanem úgy inteni őket, ahogyan a Jó Pásztor gyengéden gondoskodik bárányairól.

A presbitereknek a feladata ügyelni arra, hogy a gyülekezetben minden békességben és jó rendben történjen, úgy, ahogyan Jézus kívánta: Vö. 1Kor 14,33 és 40: „Mert Isten nem a zűrzavarnak, hanem a békességnek Istene... Minden illendően és rendben történjék.” A békesség azonban nemcsak azt jelenti, hogy nincsen viszálykodás, hanem azt is, hogy nem tudnak befurakodni a hamis tanítók, akik szétszórják a nyáját, ahelyett hogy összegyűjtenék.

(*Lieuwe Boonstra: Egy csodálatos feladat. A lelkipásztor, a presbiter és a diakónus munkája. Magyar fordítás: Gillicze András*)

PATAKI ISTVÁN

Március

*Labancvilágban
mi nekünk érték,
megtartó erő,
örökszentség,
nemzetkufároknek
szemfényvesztés.
Tiborcok hangja semmibe vész?!*

*Lelkünkbe égetett zászlónk,
lobogj,
és lángolj Petőfi Sándor!*

*Költő-e ma,
ki fel nem szíssen:
nem kell Jézus,
nem kell Isten,
nem kell gyermek,
a hit, az áldás,
a szeretet, a messzélátás?!*

*Lelkünkbe égetett zászlónk,
lobogj,
és lángolj Petőfi Sándor!*

*Labancidőben
testünk összeomlik,
mint kormos bérházak.
Csak a lélek, a vér lázad.
Bizatjuk magunk:
seregünk nem lesz megvert,
magyar nem teszi le a fegyvert,
védjük magunk,
az embert,
az ezeréomámort,
a vérünkkel mázolt szekértábor!*

*Lelkünkbe égetett zászlónk,
lobogj,
és lángolj Petőfi Sándor!*

In memoriam Vér István, 1928-2011

A két református egyházkerület gyülekezeti lapjainak olvasói sokszor találkozhattak **Vér István** tanító bácsi nevével. E cikk immáron nem az ő tollából való, de róla kíván megemlékezni.

Ez esztendő január 24-én adta vissza lelkét Teremtőjének. Temetésére Egeres-Gyártelepen került sor január 26-án, ahol a végfűzést végző népes közönsége is arról beszélt, hogy sok tisztelője volt a szülőfalujától, a kalotaszegi Mákófalvától el egészen a második otthonának tekintett szilágysági Krasznáig.

Temetésén három lelképásztor állt koporsója mellett. A gyászszertartást **Püsök Márton** egeresi lelképásztor végezte, aki a Jób 10,11-12 alapján hirdette a vizsgatást, és szöveget az Istenről ajándékba kapott 82 év kegyelemről, a fáradhatatlan, hűséges életpályáról. Vér István tanító bácsi Násadaróc kántora is volt, így a gyülekezet lelképásztornője, **Juhász Klára** is szöveget az egybegyűltekhez. A Mt 5,13-16 alapján hangsúlyozta a mindenkor Krisztus-tanítvány örökvérnyű feladatát: „ti vagytok a földnek sója... a világ világossága... a hegyen épített város...”

Alulírott, a bogártelki egyházközség lelkésze, a Péld 15,24 alapján beszélt arról, hogy „az értelmes ember életútja fölfelé visz”.

Vér István tanító bácsi a szilágysági Kusalyon kezdte az oktatást, nevelést, majd innen a kalotaszegi Kiskapusra került, míg a leghosszabb időt, több mint 25 évet, a nádasmenti Bogártelkén töltötte.

Jómagam csak öt évet ismerhettem, de ez az öt esztendő is elég volt ahhoz, hogy benne egy igazi tanítóra találjak. Soha nem szűnt meg a hivatásának élni, s Krisztus jó tanítványaként, míg az Úrtól ehhez erőt kapott, végezte önzetlenül a szolgálatot. Mindig csodáltam azt az erőt, ami őt hajtotta, ha szolgálatról volt szó nem ismert akadályt, ment gyalogszerrel, s az Úrra bízta dolgát.

Elköltözése előtt néhány nappal otthonában látogattuk meg. Fájó szívvel vettük tudomásul, hogy lassan, de biztosan a küzdőtér vége felé közeledik. Akkor adta kezembe azt a papírdarabot, amire még az elmúlt krasznai nyáron róttá fel a következő sort, saját kezével: „82 év kegyelem után, bűnterhelten, meggyötörtén, méltatlanul, pihenni hozzád megyek!”

Ezek a sorok arról árulkodtak, hogy sokunk tanító bácsija, nem csupán hallgatója volt igehirdetéseinknek, hanem értette is, amit Isten minden egyes alkalommal üzent neki. Nem az életéről mondott le, hanem tudatosan készült ama másik part felé, ahol az ő Tanítója várta, hogy felvértesse hitünk hervadhatatlan koronájával. Az említett papírosra évszámot is feljegyzett: 1928-2010. Mindez arról árulkodott, hogy úgy érezte, nem éri meg az újesztendő.

Ebben az esztendőben két alkalommal is teljesített kántori szolgálatot a násadaró-

ci gyülekezetben, ahol megjegyezte, hogy számára egyáltalán nem természetes, hogy ő jelen lehet, hanem az Isten végtelen kegyelmének ajándéka. Ajándék volt nem csak ez a pár hónap, hanem a közel 83 esztendő is, hiszen március 16-án töltötte volna a 83. életévét.

Végezetül, hadd álljon itt végszóként **Fekete P.P. János** bogártelki gondnoknak, a sírhant mellett elhangzott megemlékezése: „Szegényebbek lettünk egy mesterral, kinek tanítványai – több százan is – tanúskodni tudnánk arról, ahogy tanított, nevelt és foglalkozott velünk, akár a Szilágy megyei Kusalyon, a Kolozs megyei Kiskapuson vagy Bogártelkén azért, hogy tanítványai-ként, később az élet nagy vizsgáin, átmenő jegyet kapjunk.

(...) Örökmozgása meghazudtolta korát. Amikor csak tehette jelen volt falvaink közösségeiben. Igen, a násadaróci kántorizá-

„82 év kegyelem után, bűnterhelten, meggyötörtén, méltatlanul, pihenni hozzád megyek!”

lás, az ünnepnapokra előkészített versei, a rengeteg újságcikk, arról tanúskodnak, hogy nemcsak jegyzetelésért kísérte figyelemmel az előadásokat, prédikációkat, hanem utólag is átgondolta azok tartalmát, mondanivalóját.

Élete nem volt „zengő érc vagy pengő cimbalom”. Megnyilvánult benne a szeretet és tisztelet, amit nem csak munkásságán keresztül nyilvánított ki, hanem beszéde, magaviselete, egész egyénisége látott. Falvaink közösségeit sajátjának érezte, éppen ezért tudott örülni az örvendezőkkel, vigasztalva a rászorultakat keresztyén hittel és reménységgel. Távoltságot és fáradtságot nem ismerve mindig ott volt, ahol reá szükség volt és segíteni kellett. E sok veszteséget ha pótolni lehetne, de jó lenne akkor is, a mai világban már nem divatos vagy nem kifízetődő sok nemes emberi vonás!

Talán nem túlzás Pál apostolnak a 2Tim 4,7-ben megfogalmazott gondolatának érvényessége az ő életpályájára is: „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.” Így búcsú-zunk tőle, tanítványai, barátai és falvaink közössége.”

PATAKI LEVENTE bogártelki lp.

FIRKA

Felkapaszkodó

Adorjáni László rajza

TOLLVONÁS

Ki a magyar?

Az újrarahonosítás (szívesebben használnom ezt a kifejezést, mint a kettős állampolgárságot) kapcsán mindegyre szembetaláljuk magunkat a címben feltett kérdéssel. Nyilvánvaló, hogy a magyar állam által felkínált lehetőség nyomán fontos a kérdés jogi tisztázása.

Jómagam azonban nem zárom ki az érzelmi tisztázást sem. Azaz, annak tisztázását, hogy számomra az újrarahonosítás előnyök megszerzése szavazati jog, vagy egészségügyi ellátás miatt fontos. Vagy betöltött pozícióm miatt visszautasítom, néha egészen durva módon, akár a felmenőim magyar identitásának tagadása által is. Vagy születésemnél, neveltetésemnél fogva érzem, hogy „bűn” lenne nem élni a lehetőséggel.

Mindhárom szempontra nézve jó néhány példát találtunk és találunk a honi magyar és román nyelvű sajtóban, mióta a honosítási törvény életbe lépett. Nyilván az első két szempont a legelszomorítóbb. Amikor valaki csak számításból él a lehetőséggel. Nem kevésbé lehangoló az, amikor nemzeti közösségünk illusztris képviselői, ha tetszik „érdekképviseletünk” elöljárói fogalmaznak „félreérthetően” vagy elutasító módon. Annál is inkább, mert az Élet Könyve emígyen tanít: „...ha pedig vak vezet a vakot, mind a ketten verembe esnek” (Mt 15,14b). Végül is mindenkinek „lele rajta”, hogy dönt.

De, hogy egészséges döntés születtesen, álljon itt néhány eligazító gondolat. Petőfi, akinek apja szerb volt, anyja tót szinte hitvallásszerűen jelenti ki: „Magyar vagyok. (...) Mert szeretem, hön szeretem, imádom / Gyalázatban is nemzetemet!” (Magyar vagyok)

Illyés Gyula így válaszolja meg a „ki a magyar?” kérdést. „Magyar az, akinek nyelve és esze magyarul forog. Becsületesen nem lehet más vizsgát találni arra, hogy kit tartsunk igazán magyarnak. Nem könnyű vizsga ez. Sokkal nehezebb annál, ami elé a fajta testi jegyeinek kutatói állítják az embert: itt a lelket kell kitenni.”

Végül Ravasz László gondolatait tartom megfontolandónak: „Krisztus által lehet a magyarság értékfogalom. Mindazt, amit a magyarság jelent, krisztusi lélekben kell megfürösztetni, megtisztítani, megszentelni és megdicsőíteni, hogy célul tűzzék ki egy sötétben bujdosó nép szemé elé, mint egy csillagot” (Krisztus a magyar program).

VARGA KÁROLY

JÓ HÍR

„A teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, Hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.”
2Tim 3,16-17

✿ ÚJ HELYEN A SZATMÁRI ESPERESI HIVATAL. A Szatmári Református Egyházmege új esperesi hivatala a helyi Református Gimnázium épületében kapott helyet. **Csúry Miklós** egyházmegei főgondnok szeretné, ha az új esperesi hivatal a fény forrása lehetne az egyházmege valamennyi református híve számára. **Király Lajos** esperes-helyettes kiemelte: „új székhelyünk egy közös, hatalmas erejű összefogás eredménye, amelyért köszönet illesse mindazokat, akik bármilyen formában hozzájárultak a kitűzött cél eléréséhez”. **Kovács Sándor** esperes elmondta, hogy az esperesi hivatal létrejöttének összköltsége megközelíti a 90 ezer lejt, mely pénzüsszegnek a felét a Szatmár Megyei Tanács biztosította. Az esperesi hivatal ünnepélyes felavatására február 11-én, pénteken került sor, **Csúry István** püspök jelenlétében.

IFJ. KOSZTA ENDRE

✿ GYÜLEKEZETI HÁZAT AVATNAK OMBODON. Március utolsó vasárnapján nagyszabású ünnepségre készülnek Ombod református hívei. Március 27-én ft. **Csúry István** püspök avatja fel az új gyülekezeti házat, amelynek építését nemrég fejezték be az ombodiak. Ugyanakkor kerül sor a felépítendő új ravatalozó alapkövének ünnepélyes letételére is, amelyet szintén a püspök fog megáldani.

Év elejétől, **Jobb Domokos** személyében új lelképásztor van az 500 lelket számláló Ombodi Református Egyházközségnek. A lelképásztor azóta a gyülekezet minden tagját meglátogatta. „A családlátogatás amúgy

Az ombodi gyülekezeti ház

is minden esztendő elején lelképásztori kötelesség, én viszont az idén kettős céllal végeztem ezt a dolgot: először is azért, hogy minél hamarabb megismerhessem az ombodi gyülekezet minden egyes tagját, ezen felül pedig elvigyem mindnyájuk számára az örök életéről szóló, vigasztaló és bátorító evangéliumot” – fogalmazott a lelkész.

K. E.

✿ FRÍZFÖLDI VENDÉGEK A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKEN. Január 29-én **Csúry István** püspök hivatalában fogadta a frízöldi testvéregyházunk képviselőit Nagyváradra látogató **Egbert Zager** lelképásztor – áll az Egyházkerület Tájékoztatói Szolgálatának nyilatkozatában. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) és a Németországi Református Egyház kapcsolata egyházvezetői és gyülekezeti szinten is két évtizedes múltra tekint vissza. Leer-i központú németországi testvéregyházunk évtizedek óta kiemelt támogatója a KRE missziói szolgálatának, különösen élesdi református gyermekotthonunk vonatkozásában.

Németországi vendégünk másnap **Csúry István** püspök társaságában részt vett a Körösréven megtartott, hagyományos jótékonyági rendezvényen, melynek bevételét az élesdi Kajántó Mária Református Gyermekotthon támogatására fordítják.

✿ XX. HAJNAL AKAR LENNI NÉPDALÉNEKLESI VERSENY. A Szent-Györgyi Albert Társaság, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, a Dinu Lipatti Filharmónia, a Romániai Magyar Dalosszövetség, a Szatmárnémeti MADISZ, a szatmárnémeti Szentlélek plébánia, a KÓTA, Magyar Kórusok Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége szakmai támogatásával **2011. március 25-27.** között rendezei meg Szatmárnémetiben a XX. Hajnal Akar Lenni népdaléneklési versenyt, a világon bárhol élő magyar, nem hivatásos népdalénekesek számára. A verseny fővédnökei: Tökés László, az Európai Parlament alelnöke, Semjén Zsolt, a Magyar Köztársaság miniszterelnök-helyettese.

Részvételi tudnivalók. Részt vehet bárki, aki betöltötte 12. életévét. Felső korhatár nincs. A versenyzők küldjék el jelentkezésüket a Szent-Györgyi Albert Társaság címére (440030 Satu Mare, Mihai Viteazul 10. e-mail: csirak@sm.rdsnet.ro. Jelentkezési lapjukat, melyen a következő adatokat kell feltüntetni; név, születési adatok, lakcím, telefonszám, e-mail cím, foglalkozás, felkészítő, segítő neve, a versenyen induló két dalszokor, a csokrokat alkotó dalok címe, és a csokrokat alkotó

dalok szövegének kezdő sorai, az eddig elért eredmények, és a korábbi KÓTA minősítések felsorolása (év, fokozat, hol kapta), technikai igény a fellépéshez (pl. asztal...).

Jelentkezési határidő: **március 15.** Az **énekversenye zenei anyaga.** Minden versenyzőnek két dalszokorral kell jelentkeznie, vagy lehet egy ballada és egy dalszokor is. Törekedjenek régi stílusú dalokból meríteni. Egy dalszokor előadási időtartama nem lehet több 4 percnél. Népies műdalokat és feldolgozásokat nem fogadunk el. A versenyzők szólóban, vagy hangszeres kísérettel is énekelhetnek. Ajánljuk, hogy versenyeen népviseletben vagy stílizált népviseletben szerepeljenek.

A versenyhez táncház kapcsolódik, zárásképpen pedig gála, amelyen fellépnek a verseny legjobbjai, az elmúlt 19 verseny nyertesei, valamint meghívott művészek.

✿ ERDÉLY ANNO 2011. A nagyváradi címlappal megjelent Erdély Anno naptár is megvásárolható még a váradi könyvesboltokban. Az Illyés Könyvesbolt, a Garasos-híd melletti Libris Antica, valamint az Ady Endre utca 4. szám alatti antikvárium 22 lejtért árusítja a nagyszerű Erdély Anno, Székelyföld Anno, illetve a mai felvételeket is tartalmazó Erdély Anno és Most falinaptárát. Van még készletük az igényesen kivitelezett Erdély Anno határidőnaplóból is. Az Anno kalendáriumokban száz éves képeslapokon jelenik meg a régi Erdély. Az időutazásra csábító felvételeken megélednek a hajdani Nagyvárad, Rév, Zilah, Menyháza, Szatmárnémeti, Kolozsvár, Arad, Brassó, Torda, Temesvár, Vajdahunyad, Nagyszeben, Segesvár, valamint számos székelyföldi település és földhely.

IDÉZŐJEL

„... annak az embernek, aki reggeltől estig csak a kereskedelmi csatornákon él, és szinte soha nem hallott az egyházakról a bulvármagazinok botránykrónikáin kívül, teljesen máshogyan kell ugyanezeket az igazságokat bevinni az életébe. Ha azt mondjuk neki, hogy 'terdelj le Jézus előtt és térjél meg', vagy 'a bűneidet lemossa Jézus vére', nem fogja tudni, mit várunk tőle, holott minden, amit mondtunk, valóság. ... Időnként 'zsidónak zsidóvá, görögnek görögé, és mindenkinek mindenné kell lennünk, hogy némelyeket megnyerjünk', mondja más szavakkal Pál apostol.”

KUTASY ZSOLT